

Uunga
Inatsisartunut ilaasortaq
Aaja Chemnitz Larsen
Inuit Ataqatigiit

**Angerlarsimaffeqanngitsut qanoq amerlatigineri pillugit § 37 naapertorlugu
apeqqutip nr. 2017-230-p akineqarnera**

24-11-2017

Suliap nr.: 2017 - 23534

Akt. id. 6432335

Angerlarsimaffeqanngitsut qanoq amerlatigineri pillugit apeqqutigisannut qujanaq.

Aallarniutigalugu erseqqissarniarpara inuit angerlarsimaffeqanngitsut assigiinngitsunut pingasunut avinneqarsinnaammata. Tassaappallu angerlarsimaffeqanngitsut, angerlarsimaffeqarallartut ineqanngitsullu.

Angerlarsimaffeqanngitsut tassaapput inuit unnuaanerani aalajangersimasumik najugassaqaqanngitsut.

Angerlarsimaffeqarallartitat tassaapput inuit inigisaminniit INI-mit imaluunniit Iserittimit anisitaasimasut, angerlarsimaffiugallartumilu ineeqqami najugallit.

Ineqanngitsut tassaapput inuit arlaanni najugallit, amerlanertigut ilaqtuttani ikinngutiniluunniit, aalajangersimasumillu nammineq inigisarinngisaminni najugaqarallartut.

Tullinnguuttuni angerlarsimaffeqanngitsut taakku immikkoortinneqanngillat.

1. Massakkut qanoq amerlatigisut angerlarsimaffeqannginnerat Naalakkersuisut kisitsisaatigaat?

Innutaaasunut angerlarsimaffeqanngitsunut Namminersorlutik Oqartussani kisitsisitigut paassisutissanik soqanngilaq.

Tamannalu pissutigalugu Isumaginninnermut, Ilaqtariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfimmuit kommunit aperineqarsimapput, taakkulu tullinnguuttuni imatut akissuteqarput.

Kommuninit akissutigineqartuni Isumaginninnermut, Ilaqtariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfimmiut tigusimasaani inuit katillugit 878-it angerlarsimaffeqanngitsutut nalunaarsorneqarsimapput. Naatsorsuinerilli mianersuuttariaqarput, tassami kommuninit kikkut angerlarsimaffeqanngitsutut taaneqarsinnaanersut assigiinngitsumik nalilorsorneqartarmata.

Kommune Kujallermi angerlarsimaffeqanngitsut katillugit 173-iupput, Qaqortumi 72-iullutik, Nanortalimmi 38-iullutik Narsamilu 25-ullutik. Narsami taaneqareersut saniatigut inuit qulingiluat isumaginnitoqarfik aqutigalugu inissaqartinneqarput, 29-

Postboks 260
3900 Nuuk
Oqarasuaat (+299) 34 50 00
Naqitanik nassitsigasuaat +299
34 66 66

Mail: inilian@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Ilu ornittakkanut inissinneqarsimallutik. Kommunimit nalunaarutigineqarpoq angerlarsimaffeqanngitsut ukiuni kingullerni tallimani amerleriarsimasut.

Qeqqata Kommuniani angerlarsimaffeqanngitsut 2017-imni 78-inut nalunaarsorneqarsimapput. 2014-imni angerlarsimaffeqanngitsut 116-inut naatsorsorneqarsimapput.

Kommuneqarfik Sermersumi angerlarsimaffeqanngitsut katillugit 469-iupput.

Qaasuitsup Kommuniani angerlarsimaffeqanngitsut katillugit 121-upput. Ilulissat illoqarfittut marlunnik nunaqarfeqarluni marlunnik innuttaqarpoq sumiiffeqanngitsunik, innuttaasullu 63-it inuit nalunaarsorsimaffianni sumiiffeqanngitsutut nalunaarneqarsimallutik. Kangaatsiami inuit arfinillit najugaqanngitsutut nalunaarneqarsimapput. Uummannamiit nalunaarutigineqarpoq angerlarsimaffeqanngitsunik ilisimasaqarnatik. Aasianni innuttaasut 21-t angerlarsimaffeqanngillat. Qasigiannguani inuit sisamaanngikkunik tallimat angerlarsimaffeqanngitsutut nalunaarneqarsimapput. Qaanaami innuttaasut 22-t angerlarsimaffeqanngillat. Upernavimmi inuk ataaseq angerlarsimaffeqanngitsutut nalunaarutigineqarpoq. Qeqertarsuarmi inuk ataaseq angallammi najugalittut nalunaarneqarsimavoq.

**2. Illoqarfip pingaarnersaani Kalaallillu Nunaata sinnerani
angerlarsimaffeqanngitsut amerlassusaat assigiinngissuteqarpa?**

Tamanna pillugu Namminersorlutik Oqartussani kisitsisitigut paasissutissaqanngilaq. Apeqqut 1-imut akissutigineqartoq innersuussutigineqarpoq.

**3. Ukiuni kingullerni tallimani angerlarsimaffeqanngitsut amerlassusaat
qaffassimanersoq Naalakkersuisut akisinnaavaat?**

Angerlarsimaffeqanngitsut amerlassusaannut tunngatillugu angerlarsimaffeqanngitsuni ukiumut qanoq amerliartortoqarneranut kisitsisitigut takussutissaqanngilaq.

Nuummut tunngatillugu Frelsens Hær aamma Kirkens Korshær suliniutitut pilersinneqarnerisigut paasineqarsimavoq piffissami 2014 - 2016-imut kialaarfinni puuguttat sassaallitigalugit tunniunneqartut qanoq amerliartortoqarneranut kisitsisitigut tassanilu sassaallitigineqartut amerliartortoqisut paasinarsivoq. Tamanna angerlarsimaffeqanngitsuunertut paasineqassanngilaq, igaanilli nerisaqarsinnaanermik pisariaqartitsinertut taasariaqarluni. Kisitsisilli angerlarsimaffeqanngitsut amerliartornerisa ilimanassuseqarnerannut takussutissatut atorneqarsinnaapput.

Angerlarsimaffeqanngitsut amerlassusiinut assigiinngeqisumik kisitseriaaseqartoqarnera, sunalu pissutigalugu taamak amerlatigisut angerlarsimaffeeruttarnerannut tunngaviunersoq pissutaanersorlu pillugit ilisimasaqannginnejq pissutaallutik Naalakkersuisut eqqassalersinneqarput inuit angerlarsimaffeqanngitsut amerlassusaannut kisitsisitigut paasissutissanik allatut aaqqissuulluakkamik katersisalersoqarnissaanut eqqarsaatersuuteqarput.

4. Angerlarsimaffeqanngitsut atugaasa pitsangorsarneqarnissaannut Naalakkersuisut suliniutinik sunik pilersaaruteqarpat, tassani ineqarnikkut suliniutit ilagisaattut?

Angerlarsimaffeqanngitsuunermut pissutaasinnaasut arlaliupput, soorlu inuttut ajornartorsiutit, suliffissaqannginnejimaqalu tarnikkut ajornartorsiuteqarnerit. Taamaammallu isumaginninnikkut, peqqissutsip tungaatigut, ilinniartitaanikkut suliffissaqartitsiniarnikkullu suliniutit ataqtigiissut aqqtigalugit angerlarsimaffeqanngitsuuneq pinaveersaartinniarneqartariaqartoq.

Inissianik attartorttsisarneq pillugu peqqussummi §§ 5 aamma 22 naapertorlugit Kommuninut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfik inissianik attartorttsisarneq pillugu peqqussummi inissianut attartorneqanngitsunuinnaq isummersinnaalluni nalunaarpoq, matumani inissiat isumaginninnikkut inissiatut kommuninit tunniunneqarsinnaasut ilanngullugit.

5. Angerlarsimaffeqanngitsut ikinnerulersinniarlugit kommunit qanoq oqaloqatigineqarpat?

Angerlarsimaffeqanngitsorpassuaqarnerata kingunerisaanik angerlarsimaffeqanngitsuunerup pitsaaliorneqarnissaanut, inersimasunut isumaginninnikkut navianartorsiortunut, suliniutit suut suliniutigineqartariaqarnersut pillugit Naalakkersuisut kommunit, NGO-t, ilisimatut allallu oqaloqatigiissutigissavaat.

Naalakkersuisut aprilli 2016-imi napatitsinermut siuariartornissamullu pilersarusiamik saqqummiussippu, 2030-p tungaanut pisortani aningaasaqarnerup, siuariartorerup suliffissaqarniarnerullu tungaasigut quakkeerinnittussamik. Sulifeqarfimmik siunnersuiffiusussamik inuillu inuttut aningaasaqarnikkut akiitsulinnut ikuiffiusartussamik pilersitsinissaq pilersaarutinut ilaavoq. Innuttaasut akiitsullit akiitsuminnik akilersuinissaat siunertaralugu sullisisunit attuumassuteqartunit akeqanngitsumik siunnersorneqarnissamik neqeroorfingineqartarnissaat anguniagaassaaq.

Kujataani akiitsullit siunnersortarnissaat pillugu suliniut nutaaq akiitsut pinaveersaartinnissaannut suliniutaasoq nutaaq assersutissaqqippoq. Suliummi pingaartitarineqarpoq innuttaasut aningaasaqarnikkut ajornartorsiuteqartut siunnersorneqartarnissaat aaqqiissutissarsiorunilu suliniuteqarfingineqartarnissaat. Suliniut ukioq manna 2018-imilu A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p, Kommune Kujalliu, Grønlandsbankenip aamma Namminersorlutik Oqartussat suleqatigiinnerisigut ingerlanniarneqarpoq. Suliummi misilittagaalersut aaqqissuussinerup nunap sinneranut siaruarsinnaanissaanut inerisaqqinnissaanullu isummernissamut tunngaviliissapput, tamannalu aqqtigalugu suliniutinik allanik pisariaqartitsisoqassanersoq isummerfigineqarluni, tamannami aqqtigalugu arlaatigut inuit aningaasaqarnermikkut annikilliortut ikorneqarnissaat iluaquserneqarsinnaammat, inuiaqatigiinnilu imminut pilersorsinnaaneq qaninnerulersillugu.

Taassuma saniatigut suliniutinik inersimasunut inuunermikkut ajornartorsiortunut sammititamik suliniuteqartoqarnissaa isumaliutigaara.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Sara Olsvig

Isumaginninnermut, Ilaqtariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu
Atuutsitsinermut Naalakkersuisoq